

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce: **L. O.**, narozený X,
bytem X,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2020, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2020, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), doručenou soudu dne 17. 7. 2020, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaná změnila své předchozí rozhodnutí ze dne 25. 2. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), tak, že podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 315/2019 Sb. (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) se žalobci invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně vyplácený ve výši invalidního důchodu pro

invaliditu druhého stupně od 10. 3. 2020 do 9. 7. 2020 snižuje od 10. 7. 2020 na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, jehož výše činí 9 212 Kč měsíčně.

2. Žalobce v žalobě namítl nesprávné posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Shrnl, že dne 25. 1. 2016 utrpěl při autonehodě vážný úraz s těžkým polytraumatem, který ho ohrozil na životě. Přes náročnou léčbu zanechal tento úraz nevratné následky na jeho zdraví, které limitují jeho pracovní schopnosti. Rozhodnutím žalované z 19. 4. 2018 mu byl od 24. 1. 2018 přiznán invalidní důchod třetího stupně, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 70 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo postižení dle kapitoly XV, oddílu A, položky 7c přílohy k vyhlášce č. č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Z totožných důvodů byl shledán invalidním ve třetím stupni i v navazujícím přezkumu dne 21. 1. 2019. Posudkem posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) ze dne 27. 1. 2020 byl uznán invalidním pro invaliditu druhého stupně s tím, že rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla nadále hodnocena dle kapitoly XV, oddílu A, položky 7c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti činila 60 %, avšak nebyla dále navýšena. Prvostupňovým rozhodnutím byl invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně žalobci snížen na invalidní důchod druhého stupně. Podle žalobce nebylo zohledněno v úvahu přicházející navýšení poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 1 nebo odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal námitky, jimž nebylo vyhověno. Žalovaný se opíral o posudek posudkového lékaře ze dne 31. 3. 2020, podle něhož byl zdravotní stav hodnocen podle kapitoly XV, oddílu A, položky 7b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti 40 %. Posudek neobsahuje odůvodnění, proč je zdravotní postižení hodnoceno jako středně těžké na rozdíl od předchozích posudků, které stav hodnotily jako těžké postižení. Dle žalobce jeho zdravotní stav odpovídá poškození těžkého stupně. Posudková lékařka hodnotila pouze poškození levé dolní končetiny, ačkoliv to není jediným následkem úrazu. Trpí i trvalým poškozením pravé dolní končetiny, těžkým omezením hybnosti páteře, těžkým psychickým onemocněním, Gilbertovou chorobou a cukrovkou. Tato postižení byla opomenuta a nebylo k nim přihlédnuto ani v rámci mimořádného navýšení poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. V posudku není uveden ani to, jakým způsobem je hodnoceno žalobcovo pracovní zařazení. Je opomenuta možnost navýšení míry poklesu pracovní schopnosti dle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity, ačkoliv zdravotní stav znemožňuje žalobci vykonávat nadále předchozí výdělečnou činnost nebo využívat získaných zkušeností, znalostí a vzdělání. V době vydání napadeného rozhodnutí byl zaměstnán jako učitel informatiky v rozsahu 10 hodin týdně. Tuto práci je schopen zvládat jen s obtížemi a díky tomu, že část úvazku může vykonávat doma. Dle sdělení odborných lékařů lze očekávat progresi potíží a zhoršování stavu, a do s ohledem na zhoršování posttraumatické arthroy hlezenního a subtalárního kloubu pravé dolní končetiny, hlezna a tarzálních kloubů levé dolní končetiny a kolenního kloubu. Rovněž lze očekávat progresi obtíží s bederní páteří, kde je stav po odstranění dvou obratlů a jejich náhradě trvalými kovovými implantáty. Dle názoru žalobce je namístě hodnotit rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nadále podle kapitoly XV, oddílu A, položky 7c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na relevantní právní úpravu a stručně shrnula průběh správního řízení. Posudek posudkového lékaře žalované, z něhož v napadeném rozhodnutí vycházela, považuje za správný a řádně odůvodněný. Žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). S ohledem na zjištěný skutkový stav však trvá na napadeném rozhodnutí. V případě, že nebude posudkem posudkové komise prokázán vyšší stupeň invalidity, navrhuje zamítnutí žaloby.
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O věci samé rozhodl soud bez jednání, přičemž žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil. Soud s ohledem na současnou epidemiologickou situaci, která znemožňuje rychlé nařízení jednání, a dále též s ohledem na vyjádření žalobce doručené soudu dne 1. 12. 2020 dospěl k závěru, že vzhledem k důvodnosti žaloby a zásadě rychlosti řízení je i v zájmu žalobce, aby soud o věci rozhodl neprodleně. Soud shledal žalobu důvodnou.
5. Ze správního spisu plyne, že žalobce podal poprvé žádost o přiznání invalidního důchodu dne 4. 12. 2017. Rozhodnutím žalované ze dne 19. 4. 2018, č. j. X, byl žalobci přiznán od 24. 1. 2018 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně ve výši 18 342 Kč. Podle posudku lékaře OSSZ ze dne 8. 2. 2018 bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce postižení (stav po polytraumatu v lednu 2016) podle kapitoly XV, oddílu A, položky 7c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti činila 60 % a byla dále navýšena o 10 % na celkových 70 %. Invalidita vznikla 24. 1. 2018.
6. Shodně byl žalobcův zdravotní stav posouzen i během kontrolní lékařské prohlídky dne 21. 1. 2019.
7. Dne 27. 1. 2020 byl posudkovou lékařkou v rámci kontrolní prohlídky posouzen zdravotní stav žalobce tak, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je nadále postižení dle kapitoly XV, oddílu A, položky 7c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici rozmezí tj. 60 %, nicméně na rozdíl od předchozích posudků nedošlo k dalšímu navýšení. Posudková lékařka proto uzavřela, že žalobce již není invalidní pro invaliditu třetího stupně, nýbrž od 27. 1. 2020 pro invaliditu druhého stupně.
8. Na základě posudku ze dne 27. 1. 2020 vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí, kterým rozhodla o tom, že se žalobci od 10. 3. 2020 snižuje invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod druhého stupně. Žalobce napadl prvostupňové rozhodnutí žalované námitkami, o nichž žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím, jak je uvedeno v bodu 1 tohoto rozsudku.
9. V rámci námitkového řízení vydala posudková lékařka žalované posudek ze dne 31. 3. 2020, kterým zhodnotila zdravotní stav žalobce tak, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je stav po polytraumatu v lednu 2016 dle kapitoly XV, oddílu A, položky 7b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pokles pracovní

schopnosti byl stanoven na horní hranici rozmezí ve výši 40 % bez dalšího navýšení. Datum změny stupně invalidity bylo stanoveno na 27. 1. 2020.

10. Žalovaná na podkladě tohoto posudku rozhodla tak, že invalidní důchod žalobce dále snížila na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
11. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
12. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
13. Námitky uplatněné žalobcem spočívají ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Soud ovšem předesílá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20; všechna rozhodnutí NSS uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
14. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry rovněž náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

15. Soud při posouzení věci vycházel z posudku posudkové komise ze dne 11. 11. 2020, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce. Z posudku zjistil, že žalobce byl při jednání vyšetřen lékařem specialistou v oboru neurologie. Komise tak vycházela z vlastního vyšetření, dále ze zdravotnické dokumentace OSSZ a lékařských zpráv předložených žalobcem. V diagnostickém souhrnu komise uvedla množství postižení, a to stav po polytraumatu v lednu 2016, stav po fraktuře krčku femuru vlevo řešené totální endoprotézou, diabetes mellitus 2. typu na inzulinové terapii, Gilbertovu chorobu a anxiosně depresivní syndrom. Za nejzávažnější příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu označila komise postižení podle dle kapitoly XV, oddílu A, položky 7b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, jež tedy hodnotila jako středně těžké postižení. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici rozmezí ve výši 40 % a dále byla navýšena o 10 % na výsledných 50 %, což odpovídá druhému stupni invalidity. Podle posudkové komise nelze další vývoj predikovat. Pokud by se podařilo eliminovat zánět měkkých tkání levého bérce, zdravotní stav by mohl být posouzen odlišně ve smyslu snížení stupně invalidity. Pokud by se infekce nepodařilo zvládnout a současně došlo k progresi polyneuropatie, pak může dojít k navýšení stupně invalidity. Komise dodala, že posudek ze dne 31. 1. 2020 byl nadhodnocený, neboť v době jeho vyhotovení, šlo již jen o středně těžké postižení podle položky 7b. Posudková komise se dále neztotožnila se stanovením míry poklesu pracovní schopnosti žalobce v námitkovém řízení. V posudku ze dne 16. 4. 2020 nezohlednila posudková lékařka skutečnost, že dochází k opakovaným zánětům kvůli secernující píštěli. Nebyla zohledněna ani polyneuropatie dolních končetin zjištěná až při vyšetření posudkovou komisí. Podle posudku byl žalobce se závěrem posudkové komise při jednání seznámen a vyslovil s ním souhlas.
16. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vší dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložil žalobce, a při svém jednání zdravotní stav samostatně přešetřila. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého stavu. Jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XV, oddíl A, položku 7b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 25 % - 40 %. Posudková komise stanovila pokles na horní hranici, tj. ve výši 40 % dále ji navýšila pro další komorbiditu o 10 %. Posudek přitom podle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl pečlivě popsán vývoj zdravotního stavu, podstatná zdravotní postižení, rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míra stabilizace a rozsah zdravotních postižení. Řádně odůvodněno bylo i zařazení předmětného postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobce sám závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míru poklesu pracovní schopnosti či datum změny stupně invalidity nikterak nezpochybnil.

17. Soud tedy dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 50 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Ze závěrů posudkové komise vyplývá, že posudkoví lékaři ve správním řízení nesprávně postupovali při stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Lze proto konstatovat, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávně zjištěného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila pouhých 40 %. Žalobou napadené rozhodnutí se opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, a je tedy nezákonné.
18. Krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaná znovu rozhodne o nároku žalobce na invalidní důchod a vezme přitom v úvahu závěry posudku posudkové komise ze dne 11. 11. 2020 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právním názorem soudu je žalovaná v dalším řízení vázaná (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
19. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení zcela úspěšný a měl by proto právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Podle obsahu soudního spisu mu však žádné náklady nevznikly, a proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů nemá žádný z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. prosince 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

